

aquest cas no hi ha regeneració cutània. El tractament serà quirúrgic mitjançant injerts.

2.- L'extensió

La superfície total de la pell en l'adult és de 2,2 m². Per a valorar l'extensió de manera aproximada utilitzem la «REGLA DELS NOU» (mireu el dibuix).

S'ha de considerar també la zona que s'afecta. Les cremades a la cara són importants perquè s'acompanyen moltes vegades d'obstrucció de la via aèria que pot provocar la mort de l'individu. Igualment d'importants són les cremades a les zones articulars (ingles, avantbraç...) i als genitals: la impotència funcional que es provocarà posteriorment per retracció cutània donarà problemes molt greus.

3.- Altres Factors

Edat, localització, malalties associades, traumatismes acompanyants, estat psíquico-físic,... A igual extensió de la cremada en infants i en la tercera edat les lesions, les seqüeles i les conseqüències en quant a la vida seràn més importants.

Evolució de les cremades

Quan l'extensió de la cremada és menor al 20% de la superfície de l'individu, l'evolució és a la cicatrització o al tractament amb el posterior injert cutani. Quan la cremada sigui superior al 20%, l'evolució de la lesió és la mateixa, però s'ha de valorar amb prioritat les repercussions generals que es provoquen en l'individu, doncs poden desenvolupar problemes de majors dimensions que la cremada pròpiament dita. Això passa perquè en el pacient cremat hi ha una gran pèrdua de líquid i una important pèrdua de calor, ambdues degudes a la desaparició de la coberta cutània. Això provoca bàsicament problemes renals i quadres d'estrés. En les primeres 48 hores i haurà perill de mort i a partir de llavors poden haver trastorns

nutricionals, infecciosos, respiratoris, etc.

A llarg plaç podem trobar quadres de males cicatritzacions (que donaran retraccions i pèrdua de capacitat funcional) i també lesions específiques que afectin a les cicatrius.

El Pronòstic

En funció del temps d'incapacitat que provoca la lesió podem establir el següent pronòstic:

. LLEU: de 10 dies a 2 setmanes.

. GREU : més de 30 dies.

. MOLT GREU: seqüeles, impotències, etc.

En funció de l'extensió i l'edat de l'individu també podem fer un càlcul aproximat de pronòstic (home de 40 anys amb 30% de superfície cremada; $40+30=70$). Segons això,

* 0-50: BON PRONÒSTIC

* 50-100: PRONÒSTIC RESERVAT (pot passar qualsevol cosa)

* més de 100: PRONÒSTIC DESFAVORABLE.

El Tractament

Lesions solars

El més important per aquests tipus de cremades és la prevenció. És important aplicar abans de l'exposició al sol una crema solar adequada a cada tipus de pell. Si la cremada ja és un fet, cal protegir la zona afectada amb balsams especials per a després del sol.

Lesions per electricitat

Quan ens trobem davant d'una persona electrocutada, és important aïllar la víctima de l'accident elèctric, tallant la corrent o amb materials aïllants com fustes. Això és important perquè si intentem agafar la víctima amb la mà, només aconseguirem electrocutar-nos nosaltres també.

Després, si l'accidentat ha perdut la consciència, cal avisar l'ambulància per al posterior trasllat al centre hospitalari. Mentre el vehicle no arriba, hem d'intentar fer

les maniobres bàsiques de reanimació cardíoc-respiratòria: el massatge cardíac i el boca a boca.

Encara que les ferides no siguin a simple vista aparatoses, cal que el metge examini les lesions. Això és especialment important en infants, ja que poden patir sangrats retardats.

Lesions per flames o líquids

En el lloc de l'accident cal fer, en un primer moment, el tractament de la zona afectada. Abans de res hem d'intentar extingir la flama. Després mullarem la zona cremada amb abundant aigua freda durant 15 minuts. A continuació, treurem la roba i netejarem molt bé la lesió amb aigua i sabó. Tot seguit, si l'extensió és important, cobrirem la zona amb llençols nets i abrigarem adequadament a l'afectat, per tal de traslladar-lo al centre hospitalari més proper.

Si pot ser, en el mateix lloc de l'accident donarem analgèsics per tal de disminuir el dolor que afecta a la víctima. Al l'arribada a l'hospital, cal informar als metges sobre aquesta qüestió.

En cas que la cremada es limiti a una petita zona (una esquixada amb aigua bullint o una cremada amb la planxa), farem igualment la neteja de la lesió i després, mai abans, aplicarem alguna pomada. És important fer-ho sempre després d'una bona neteja, ja que sinó afavorirem les infeccions.

Mercè Pérez